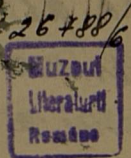

Vălenii de Munte 29/XII 1931.

Ascărmintul, Regele Ferdinand

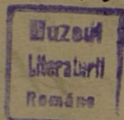
Vad și mă conving, dragă Nuto, că un mijloc, super-
vădit toate, ca tu să-ți scrii mai des; e acela ca
eu să-ți scriu mai rar. Atunci, când s'a întâmplat
din cauza împrejurarilor, n'am făcut-o cu voință
și, chiar știind că mijlocul e infailibil; tot în viață
lăsa miina să-ți scriu rar. Suntem în vacanță de
câteva zile; am trimis, minoritard, în cele 7 colțuri
ale țării și aici au rămas numai trei, care, din lipsă
de fonduri n'au plecat la tatu-mare, la alta localitate
din Maramureș și un mai știu unde-i scrie cele
a treia. În schimb una, o missionară, mi-a adus
pe rară-ra, dila țigil, ca să facă Crăciunul în pământ
(n'ai idee ce peub acordă transilvănecele și
străinele) și, aciața va plăti, masa, pe viață
săptămâni. După ocupația, perpetua, de trei luni,
asim o simt bine și mă delectez în liniștea pe
care o pretuiesc mai mult. Am pregătit, din
afumul Crăciunului, pișcie, sarmale cu
Crăciun, costite, afumale, oream în camera,
Caruți la Rilo. Ora ca, pe sărbători, s'a
inceput bucatăria pe la 11 și eu și Fran

Gaspar, am lenevit, diminueata, cat am putut.
La placerea asta, a contribuit si un timp admirabil
- prima vara curata, timp de martie pe sfirsit -
si mi-a parut, bine, pentru ca am putut sta
mult pe afara si am respirat ca gainele aduse
la targ, cu capul in jos, atunci cand le da
drumul... Am scris, scris, scris din aprilie, pana
astazi, cand mi-chem corespondenta, in ~~deputata~~
abata timp. De primavara incep sa copiez cronicile
- pe curate - si sa mi-chem socotela celor trei luni
pana la 10 Januarie. Abata treaba mai am
in vacanta; si, pe urma, voi incerca sa-mi
scriu si literatura, pe care n-a fost chip sa
n-o neglijez complet. Lilele acestea sa veni,
la mine Dra Varron, cea cu pensimea din Berthelot
6. E o persoana foarte inteligenta, inimoasa, buna
amabila nascuta, si vie, vie, ca argintul viu.
A rulat, pana acum, milioane in lei 50 de
pensionari; si, acum, i s'a infundat; n'a
putut plati, la timp, un rest de chirie de
250.000 lei si societatea "Turbiliară" i-a
reperiat contractul. Nu pare a fi femeie
amara; dar vrea sa vina, la Valeni, sa-mi
clareze sfaturile; caci, tot ce i-am spus, de
lah ce-am prevenit-o inca la Bucuresti;

s'a în lămpă, à la lettre, și ea, de mă aștepta
tah ara, ar fi apărut rezilierea la timp. —
As vrea să vină, acum, în vacanță, ea s'o pot
prezenta prin împăsurimi. E vorba s'o ia în
braz tah staționează pentru moment.
Ce să-ți mai spun? Da, era foarte plăcut
și naștim de tah: În timpul lui sunt
aici; Profesorul, în toamnă foarte ocupat, și
venind, în mare grabă, ea să și țină cursul
la noționare, n'a fost decât o singură dată
la aniversarul Ferdinand și atunci tah grăbit
(a fost, atunci, cu Magda și cele două fetițe mai mici)
și a venit și a fost pe la tipografie și aici!
A venit, aici pe la 1/2 unchi de un pictor berliner
(o caricatură de om, bun de pus, așa cum este, desigur
în Fliegende Blätter) și mă îmbracam, țărță,
când a venit, mai întâi, în aniversarul (rus)
pe urmă am mers, împreună, la cerbi și tare
s'a mai bucurat că s'o „grăbi și vior” apoi...
cum ieră dîrjia - aproape 2 - eu nu l'am vizitat,
nu casa mea, ea să mi-l retin și să-l farțez
la o nouă întărire; dar, mi-a făcut mare
plăcere, delicata eu care mi-a spus vitezindu-
ne dela cerbi: „Redat, vior” în. eu sunt foarte
ocupat, toate le fac în grabă și le acera

N'am putut veni la Bucuresti. Amu de abia,
ma' mai odihnesc si eu si am profitat de zilele astea
frumoase, sa' ma duc la Simona. Aerul, de acolo,
e prea tare si m'am intors la Bucuresti si am
venit si aici. Trebuie de casa mea, cand mi-a
spus: "Da-mi dati voie si mie sa va vad casa
si instalatia?"

26788/7

- Fui face mare placere, domnule Profesor, dar nu v'am
vizitat, ca va nu va retin la mare.
- Umm, eu ma'nane cand am isprăvit ce am in vedere
- I'a placut, mult, instalatia mea si mi-a spus:
- Daaa, e frumos la voi si curral si oroti tablouri
apoi le-a luat, din capah, dela partretul tau, cu
pataria mare, pana la desenul fetitei - nemtoare
dela Maxrodin. Te pareai ca vorbire si'n drum
de Fuce; aici, aici, continui o idee:
"Tata, vedeti cum lucreaza fata asta? Kieses ^{Mad'chea}
si'n ulei, vedeti? Sa vizitati va, ici, un desen
gros de faetă (Tibi la piano) Era-i ca' aici
- e talent remarcabil - Hei, stia eu asta dela
inceput. (adresiindu-se apoi mie:) Tare-mi
pare bine ca' v'am scris (textual) si lucrez
rice ca' i' tau; da eu nu i' tau, eu spun
tah ce cred si multumca e proasta si nu
ma'n telege, da eu m-o tau. "Asta-i o familie
de talentati" a mai spus iesind de usa?"

2/ Si le-a laudat, neamtul, in toate Formule
si a zis ca-i lucru bun si frumos si clar (Prof.
mi-a atras atentia ca el e modern) Poate ca
nu i'o fi prea placut neamtului - in sinca lui -
dar facea zgomot la gura laudandu-te si vedeam
bine, ca Profesorul era neamtul. I'am aratat
apoi "Foamna" lui Nestor, pe care neamtul
a admirat-o si s'a agiit mult la ea si am
simtit ca-i iera tare u gust. Dela mine,
am trecut iar sus, la birouint, si fetele
erau la masa si mancau sarmale, bine, seajule
si relativ mici. I'a uitat ^{profesorul} la ele si mi-a spus:
"Dua Moscui, va rog va-mi trimiteți si mie
catera" I'am trimis, la Dua Leichter - cumnata
Profesorului - o cratita de sarmale gatite cu unt
(ale elevilor erau cu grasime) cand pleca, i'am
spus ca, vorbind cu profesorul audieram de
invitatie la Constantinopol, acesta iera parte
alarman in privinta situatii si, mai ales,
a maralei amabilei amphiroane; ca mi-a
facut placere partea, vie, ce lua scriutu-mi
sa-i dau unu, ca sa se intereseze, direct,
la Ambasada. A facut mare haz Profesorul
si mi-a spus zicand: "asta-i sergios lucru,
nu-i gluma, sa ne interesam, ca te

26788
Buzau
Library
Roules

promisesti ca ne dice, fetele, la harem!!
Mi-am umflat de rus. A fost abata natural
si abata la pro de pară, in toate vizita asta
ca nici nu se putea, altfel, duca sa recunoase,
nici o data, ca, omul, cu aderanta superior, este
fintele frunta de trebuie s'o ia si poate chiar
ca o ia, dupa imprefurari si mediu. Taca, ara
a fost ieri. Lui tautu nu prea stiu pe unde-i
sticlea ochii. Daca iera altfel decum urbe;
s'ar fi eu recuit sa vna, pe o zi, duna, la valeu;
dar, perren si arems cum ieste, a cantat, mai
in kai, sa ma opere cah a rub; ca, pe vna,
sa n'am altfel de pretentii. I'am erub, din
Septembrie - pe la inceput - sa mi faca un
desen - un peisajiu foarte uror. Care l'am rerub
deseris, foarte frumos, ruti unul din romanele
lui Gilbert. Mi-a promis ca-l face. Si, la
Abunei au trecut 4 luni!! in care frup, a
leuerit bestul. L'am rugat, apoi, sa mi
trimita, pentru boierul acela, in mizerie,
pentru H. Moscu - unul din cele 3 partocne
ale tatei - pe cel mai rechin. Mi-a raspuns
ca mi-i el bun sa faca pachete si ca,
le am uru o veajie, sa se tna da-l la
ia nu o clava.

Aici nu-i baie si tare-ni lipseske, nu-i tare
grea spalatul, in cate, si t'am rugat sa vina,
aici, si sa instalez un rezervor cum aream
la Muzau (se intelege ca in comptul Bucurestului
pentru ca si elevii ar fi beneficiari) La alba
nici n'a raspuns si, acum, la urma, t'am
rugat sa-ni trimita un kilo de foi de
placinta - ca sa fac turte. i'am spus,
doar, ca i le placute, sa ia numai zeama
sa se trimita in cutie de tinichea si contra
ramburs. Nici asta n'a facut'o si... a
disparut din Bucuresti, Dumnezeu mai stie
unde (Probabil ca iar pe la chefuri teloruscane
si iar la vinatori) Vai de el! Merge, pept,
pe urmele satu-sau care, cu priceperea lui
in arcaitura, ar fi facut mare lucru
de aici alba fire si suflet mai mult.
vederi strampte, suflet ioc, nici o perspectiva si
nici un gust alai, si, pe deasupra, un fel de
pervertimente care-i jure-partul acestor pe de
oameni; acia le a se arata, nimic, astfel
de cum sunt. Am trimis cativa nuntionari
sa-i viziteze abelienul si acuten, cand i au
intors, mi-au spus: "le mult sa imberbe-

fiul vostru; ne întrebă, pe fiecare în parte:
"Ce mai face mama? Cum se simte mama? E bine
de pură mână? Nu-i obosită mama? Cum
să viu o Tadițar, acum sunt foarte ocupat
(fuma și sta de vorba, cu alți lei pierde-vară)
Ara facea, exact ara, Karbu Theodoreu, barbatul
sofiei Anastasiad. Când era, în lume, nimeni
de sofia se ocupa, sta lângă ea, o serocă,
o laudă și, pe urmă, când se'nforca acasă,
ii brațea o bataie de-i răreau dintr-un
gură! Tabu-tan, în lume, nu spunea
"Constanta a zis să fac ara, Constanta
nu oas și Constanta'n jos. Acasă mără...
n'ascultă de o vorba, acum de un sfat și,
iată cum a împrăvit dea a făcut din
capul lui. Ni'am covârșit și supraconvins
că Tadu are o perverșime absolut firească
pe care nimie în lume nu o va corecta
că el are, căși Tabu-tan, două personalități,
foarte marcate, căși niciodată nu se vor
putea unifica și ea, prometelează, când
are un osp, fie el cât de rău. Ce și-a zis?
Dacă nu'ncă pe la mama, are să-mi ceară

3/ poate, să mă duc și la Crăciun și să-i trimit
faldonul și foile cu să fie, multumită și are să
mă cheme acolo și... um n'ai ducă eand, la
Marrodin ori la Buzău, pot petrece mai bine
Decât să mă duc, ia, mai bine, și o rupar cu
Lare, și să mă lase'n pace. Am simțit și
am scris, lui Naile, să-i spună că aici-i prea
frig și-i urit timpul (are ură două zile înainte
de Crăciun) și'n loc să se plictisească aici,
mai bine să se ducă unde-o are.

Tatu-tău nu mi ascundea scrisorile tale
și n'am găsit doză, necitite de mine,
sub rufele lui în dulap? Tu mă întrebai
diferențe lucruri scrise în precedentele și
eu... habar n'aream. Ete, în fața, plăcerea
pur și cură, bolnavicioasă, de a face, pe
altul, să sufere moral (de aici, până
la fizic, e un pas) de altfel a și mărturisit:
"Sui face plăcere când văd că te necăjești."
În proștia lui, n'a știut că și mărturisea
o țară, morală, care se poate complica
astfel fiind, undă ea-i cel mai nemerit
lucru să ți prăvești, vată, lăra vîrșit.
Să chinuie pe cine o are; eu nu-l mai
pot suferi în firea lui

Cum nu-i pot raperi servilitatea, jenușă, până
la cele din urma umilă. Tuna și fulgera contra
Fonicilor ca-l speculează cu lucrul lui la Fara, ca
profita de faptul ca-l chiama la marea ca sa-l
impiedice la lucru și sa-l trimita la moare, câte
și câte se accasta ținea. Și, pe urma, iar s'a dus,
ades, iar a fost chemat la marea și iar s'au
imodat relatiile, rechi, deni, Paul, indirect
i'a cam semnificat sa se unte și deni Marg.
se purta, cu el, nu se poate mai rece. 26488/10

Leunta mi-a spus, textual, într-o zi: "laude
are și fete și vta, tante Constanța, ai mare
preptate când nu te înleghi cu el, le fesech
întrigi între mine și tata și de atunci
il stiu cine e". Dacia n'ar fi fost încurajată
și larat în pace să-și cultive perverșimea,
poate ca se mai schimbă, uncar în aparuta
dar... "păcatul din naștere, leac nu mai are"
bine, mare noroc a fost ca n'a trebuit să mai
trăiești, cati va aui, alături de el. Tu, Mito, n'ai
acelai caracter. m'astemb - dar eruparea lui
mea pătinată, principiile lui, proaste și
fara nici un folos, ajunse să te influenteze
și tare și-ar mai fi stricat și n' societate
și n' artă ta chiar.

3/ Dacă-i un noroc că a fost posibil să te
duci la Paris, să faci aceea ce Natura a vrut să
faci; e un fah atâh de mare noroc, că ai scăpat
de "mădăseala" ideilor lui; de acea atmosferă,
irespirabilă, pe care o exhalază parca sufletele
sfrâupte și miștile "mici" def! Sui amintire
perfect, ca a țig. Sandu; atunși caud, pentru prima
dată: a răzuh "la o vedere"

- Mădăseala finisior lucrăh, la subiectul nu mi place
- Mădăseala finisior subiectul și-i original și expresia
e perfectă și-i lucru bun.

- Dacă mata ai ales subiectul, se putea să fie
altfel? (cu acel rîs, diabolic, în coctul gurii)
Căciă fetitele la masă, nu ieră un subiect foarte
frumos? Dar... Tihă a răzuh niște fete mîșirake
și Sandu n'a căntăh, pentru că nu putea vedea,
că fiecare dui de orăa altă expresie; că ieră
acel "quinté" a rolului ce-o luare, că ieră
absolut nou și cu totul original. S'a
ceruh părerea "hipopotamului" Mireescu
și ideile, lui Sandu, iar au primat.

'Laca dovada: Mădăseala poate vinde cu nieri
un chip acea "Tarna" de care el și muncitorul
sprucea că-i bucată de Muzeu! Cum

Am văzut-o i' am 4 ani: „Lucru bun, dar rece
uscă, lipsit de sentiment și subiect pe care
l'ar alege ori un mare rafinat satul de
poezie și de frumos; ori nu-l alege nimene
atâta cât va trăi tabloul.” E atâta de sec
subiectul, încât nu pot să mă uit la el
dus recunosc că-i bine lucrat. Este, acolo,
în lucrarea aceea, o doradă, nedubitabilă, a
unei stări permanente. Fu schimb, un alt
tablou, pe care l'a luat Matthe pentru smock,
c. plin de poezie și asta din cauza că laude
la acela, n'a pus decât ochiul, și gură, și a
vădit natura, așa cum țeră și natura are
doar poezie care poate dispăre când minteră
Marquisei, îi pune val. Fapt hotărât
să nu-i mai scrie, să nu-l mai chem
să-și punem uita ca mi-i caple și ca-i
sunt mama. N'am să mai trăiesc mult
și... nu mai vreau să mă amărăsc
necontenit, când văd cum judecă și cum
nu-și să seama de nimic. Am, la Lyon,
pe Directoarea dela misiunea și mă duc să
fac pete de naștere pentru marea
se paruta Mama.